

Մ Տ Ե Ր Ի Մ Ժ Ո Ղ Ո Վ Ր Ք Ե Մ Ա Ն

Հաբակից երկու տնիկամ
կը հրատարակուի :
Ստորագրութեան տեղն
է իմամ Ալի խան վա-
րի յարկը թիւ 43 :

Տարեկան գինն է կանխիկ
զրուշ 400 :
Դուրսերէն բաժանորդ
եղողները փոստային
ծախքը վճարելու են :

25 ԱՊՐԻԼ

Գ. ՏԱՐԻ 1863

ԹԻԻ 9

ԵՄԻ ՄԱՐԴԷՆ

ԲՆՏԱՆԵԱՅ ՄԱՅՐԵՐՈՒ ԴԱՍԻԱՐԱԿՈՒ
ԹԻԻՆԸ

Տես թիւ 7, 8.

Գ.Լ.Ի.

Աշխարհի գաղափարաւորներն ըստ Ֆլեթչ-
ը ըստ Ֆլեթչի :

Պատճառ չեմ տեսներ թէ ինչու հա-
մար կանանց այնչափ խնամ չը տարուի .
ինչու համար ճշմարտութիւնը նախա-
պաշարմանց կերպարանքով , պարտաւո-
րութիւնը՝ սնապաշտութեան կեղծեօք ,
ցուցուի անոնց : Կանայք ալ իրենց պար-
տաւորութիւնները ճանչնալու , և ճշմար-
տութիւնը դիտնալու իրաւունք ունին ,
քանզի երկուքին ալ պատշաճ և բաւա-
կան են : (Մատամ տը թէմիւզա Գա-
ղափարաւորներն կանանց : էջ 33 :)

Կին մը ժողովուրդը կը յարուցանէ ,
թագաւորները կը վառէ , Մազարէն Փա-
րիզէն կը հալածէ . ուրիշ կին մը Պա-
րիզէն թնդանօթ արձակել կուտայ թա-
գաւորին դէմ , որ Մեծին Գոնտէի փա-
խտէն ետքը մինակ իր անպարանքը կընայ

դառնալ . Լուտովիկոս ԺԳ.Ի. դարն այս-
պէս կը սկսի : Քանի մը տարի կ'անցնի ,
մանուկ թագաւորը կը տեսնուի իր նա-
խարարաց մեծապայծառ ակըմբին մէջ՝
որոց անունները պատմութեան մէջ
հռչակաւոր են : Բայց տօներու փառա-
ւորութեանն ու պատերազմի շնուեան
մէջ՝ կանանց իշխանութիւնը կը տուէ . ուր
մեծամեծ ասպետներ , մեծամեծ զօրա-
վարք , մեծամեծ պաշտօնեայք ոչ այլ ինչ
են եթէ ոչ թագաւորին սպասահարկու-
ները . թագաւորն իր յաղթութիւննե-
րովը միանգամայն իբրեւ տարփաւոր և
համանի բոլոր Եւրոպա կը դրուէ , և
չնայեալն Եւրոպա իր դարը մարդկային
մտաց պատմութեանը չորս փառաւոր
ժամանակներուն մէկը կը կոչէ : Ան ա-
տեն յանկարծ կը լսուի աղաչաւոր ձայն
մը՝ որ կանանց համար քիչ մը դժուարութիւն
կը հայցէ . կանանց համար՝ որոնք ար-
դարեւ երկրին (Գաղղիոյ) բախտին վրայ
իշխան էին . բայց անոնց այսչափ սքան-
չելեացը մէջ՝ անոնց դաստիարակութիւ-
նը բնաւ մոռցուած էր : Ի՞նչ զարմանք ,
և ի՞նչ թշուառութիւն . անպաճոյճ ե-
կեղեցական մը , թէպէտ կատկածելով
թէ իր կարծիքն իբրեւ տարտապարտ սխտի

նուծիւնը կայ . և այս է նորեւել ամուս-
նուծիւնը կալուածներու , տուներու և
ստակի հետ կամուսնանան , ամուսինը
կամ կողակիցն անկէջ իզատ (բառ տը
սիւ լը մառէ) կին մը կամ երէկ կառ-
նուն : Անկէջ իզատ կըսեմ , վասն զի այս
տեսակ ամուսնուծիւնը վաճառականական
դաշինք մըն է , ընկերուծեան դաշնագիր
մը , յորում մէկն իւր կալուածները կը
գնէ , միւսն իր թէկերը աշխատելու հա-
մար , մէկն ստակ կը բերէ , միւսն իր ճար-
տարուծիւնը , մէկն իւր գեղեցկուծիւնը
կը ծախէ , անոր՝ որ միայն ստակ ունի :
մէկն իւր ծեր տարիքը և մալուծիւնները
մէկ գումարով մը կը գնէ , և միւսը
հաստատուն գնով , մը (բռի ֆիքս)
ինքզինքը կը նուիրէ : Ասոնք սովորաբար
հետեւեալ կերպով կըլլան :

Բառասունհինգ , յիսուն տարե-
կան այրի կին մը , զարդարուն տուն մը ,
պղծիկ խանութ մը , պարարտ հողեր , և
ամբողջ հօտի մը տէր է : « Լաւ բան մըն
է » . կըսեն հայրերն իրենց ողորցը
և այրին , որ զիտէ թէ ամուսին մը ծա-
ռայէ մը կամ գրագրէ մը աւելի լաւ խը-
նամբ կունենայ գործոց՝ դուռը պահան-
ջողաց կը բանայ : Ամէն տարեք մարդիկ-
ներ կուգան , բայց այս եկողներն աղ-
քատ են : Ամէնէն լաւ ընդունելուծիւն
գտնողը քսանհինգ տարեկան քաջա-
բարոյ երիտասարդ մըն է , զոր իւր ծը-
նողքը դրդել է ամուսնանալու : Այն
ալ այս առարկուծիւնները կընէ :

— Բայց այդ այրին շատ մեծ ինծի
համար :

— Աղէկն ալ այն է , տղա՛ս , դուն
անկէջ աւելի պիտի ապրիս , անոր հարս-
տուծինը պիտի վայելես , հարուստ պիտի
ըլլաս , ասոնցմով ետքը ուրիշ կին մը
կընաս առնուլ :

— Ասով՝ կրնամ երկար ժամանակ
թշուառ ըլլալ , ինծի հետ , իւր ծառային
պէս պիտի վարուի , կարելի է որ զիս ար-
համարհէ , երեսիս զարնէ թէ ինքն է
որ զիս կը սնուցանէ :

— Պիտի համբերես : Երբոր ձեռքդ
աղւոր դաշնագիր մը ունենաս , երբոր
կինդ վաւերական դրով մը իւր հարս-
տուծեանը մեծ մասը քեզի անցնէ , ա-
սով ուրիշ չարիքներէ չե՞ս մխիթարուիլ :

— Չեմ կրնար սիրել զայն :

— Ինչ զնաս ունի , առաջ ամուս-
նացիր , ետքը պիտի սիրես զայն թէ որ
կրնաս : Պիտաւոր բանը անոր հարստու-
ծիւնն ունենալն է :

— Ես աւելի կը սիրեմ Մարգարիտը ,
թէպէտ և բան մը չունի :

— Մարգարիտ , լաւ աղջիկ մըն է , սա-
կայն սիրելիս՝ աղքատ է : Ուստի դուն այ-
րիկն հետ պիտի ամուսնանաս : Եւ խեղճ
տղան այրի կնոջ արծաթին և ազարա-
կին հետ կամուսնանայ : Արծաթը և հո-
ղերը բաւական լին սիրտէն իրարու հետ
կապելու :

Շատ չքեր պատանին կիմանայ որ
ինքզինքը տիրոջ մը տուեր է , թէ ամա-
կանով վարձկան մըն է , որ հրամայելու
տեղ պէտք է որ հնազանդի , տարեաց
անհամեմատուծիւնն իրեն հետ կը բե-
րէ սովորուծեանց և բնուծեանց անհա-
մեմատուծիւնը : Այն ատեն կերթայ և
գինետան մէջ կը բ(թանայ)՝ որպէս զի
տնական տհաճուծիւնը մոռնայ : Երի-
տասարդին մէկը , վախճալով մը կիմարը-
նէ իւր ծնողացն ի վաղուց հետէ իւր
սրտին մէջ արծարծած խորհուրդը . այ-
սինքն Թագուհին հետ ամուսնանալ :

— Թագուհին , բարեսիրտ աղջիկ մըն
է , առաքինի , քաղցրաբարոյ , պարկեշտ
և աշխատասէր . ամուսինը երջանիկ պի-
տի ընէ . ընտանիքը զեղին մէջ պատ-
ուաւոր է , ինքքսան տարեկան է , ես
քսան և հինգ . ուստի ամենայն կերպով
պատշաճ ամուսնուծիւն մը պիտի ըլլայ ,
և զիտեմ որ խնդիրքս պիտի լմերժէ :

Շարունակելի :

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ

Ա. ՃԵՎԱՆԻՐՃԵԱՆ

Ա. ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՏՊԱՐԱՆ